

EXPUNERE DE MOTIVE

la Legea pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 91/2003 privind stingerea unor obligații de plată ale misiunilor diplomatice, oficiilor consulare, reprezentanțelor organizațiilor internaționale acreditate în România și ale personalului acestora

I. În conformitate cu Înțelegerea semnată la Teheran, la data de 1 decembrie 1999, între reprezentanții ministerelor afacerilor externe român și iranian privind rezolvarea deplină a problemelor legate de imobilele care sunt puse la dispoziția ambasadei Republicii Islamice Iran la București și de sediul ambasadei României la Teheran, s-a stabilit ca partea română să garanteze luarea măsurilor necesare pentru obținerea aprobării Guvernului României, în vederea cumpărării de către partea iraniană a clădirii din municipiul București, B-dul Lascăr Catargiu nr. 39, sectorul 1, în care funcționează cancelaria Republicii Islamice Iran la București, și concesionarea terenului aferent pe o perioadă de 49 de ani, cu drept de prelungire pentru o perioadă egală cu cel mult jumătate din perioada inițială, prin acordul de voință al părților.

Prețul de vânzare a construcțiilor și redevența concesionării terenului au fost stabilite, prin negociere directă cu partea iraniană, la suma de 1.610.514 dolari SUA, care este mai mare decât valoarea de piață de 1.536.000 dolari SUA, determinată pe bază de expertiză.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1202/2001 a fost aprobată vânzarea construcțiilor administrate de Regia Autonomă „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat” în care se află sediul ambasadei Republicii Islamice Iran la București și concesionarea terenului aferent construcțiilor.

Potrivit art. 2 alin. (2) din hotărâre, Secretariatul General al Guvernului este împuternicit, în numele statului român, să încheie contractul de concesiune.

Urmare a negocierilor între partea română și cea iraniană, au fost convenite proiectele contractelor de vânzare-cumpărare și de concesiune, care urmează a fi semnate de reprezentanții celor două părți.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 199/2002, aprobată prin Legea nr. 184/2003, au fost anulate obligațiile de plată către Regia Autonomă „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat”, a sumelor reprezentând chiriile restante, facturate și neîncasate, împreună cu dobânzile și penalitățile aferente acestora, datorate până la data de 31 decembrie 2002 de către misiunile

diplomatice, oficiile consulare, reprezentanțele organizațiilor internaționale interguvernamentale acreditate în România, precum și de către personalul acestora. La data respectivă ambasada Republicii Islamice Iran avea o datorie de 930.712 USD și penalități în valoare de 1.357.381 USD.

Începând cu 1 ianuarie 2003, Regia Autonomă „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat” a continuat să calculeze chiria pentru sediul ambasadei Republicii Islamice Iran, care până în luna iulie 2003, inclusiv, s-a ridicat la suma de 48.797 USD, la care se adaugă penalități de întârziere în sumă de 1.640 USD. Taxa pe valoarea adăugată, aferentă chiriei restante, este în valoare de 9.271 USD. În total, suma datorată se ridică la 59.708 USD.

Ambasada Republicii Islamice Iran condiționează încheierea contractelor susmenționate de anularea datoriei reprezentând chiria restantă pe anul 2003.

Ambasada României la Teheran funcționează într-o clădire închiriată în anul 1977, pentru o perioadă de 99 de ani, pentru care s-a plătit la început suma de 750.000 dolari SUA, cu titlu de chirie.

La data înregistrării dreptului de proprietate asupra clădirii, care face obiectul Hotărârii Guvernului nr. 1202/2001, pe numele statului iranian, partea iraniană va proceda la înregistrarea dreptului de proprietate al statului român asupra sediului actual al ambasadei României la Teheran, fără plăți suplimentare.

În consecință, anularea datoriei statului iranian reprezentând chiria restantă pe anul 2003 ar duce la încheierea contractelor de vânzare-cumpărare și, respectiv, de concesiune, și ar soluționa favorabil următoarele probleme:

- trecerea, fără plăți suplimentare, în proprietatea statului român a clădirii în care funcționează ambasada României la Teheran, cu posibilitatea pentru statul român de a efectua acte de dispoziție asupra ei;

- vărsarea la bugetul de stat a sumelor rezultate din vânzarea construcțiilor și din concesiunea terenului, în valoare de 1.610.514 dolari SUA.

II. Imobilul din București, str. Praga nr. 11, sector 1 se află în proprietatea privată a statului și administrarea R.A.-A.P.P.S. Destinația lui este aceea de sediu al Ambasadei Republicii Federative a Braziliei conform contractului de închiriere nr. 107.8AA.1998 și Actului adițional la acesta. Judecătoria sectorului 1 București a pronunțat sentința civilă nr. 6823 la data de 4 mai 1999 prin care acest imobil a fost restituit în proprietate reclamantelor Dumitrescu Valeria și Ionescu Eglantina Suzana.

Hotărârea judecătorească menționată a rămas definitivă și irevocabilă, a fost investită cu formulă executorie și a format obiectul dosarului de executare silită nr. 698/1999, înregistrat la executorii judecătorești de pe lângă Judecătoria sectorului 1.

Printr-o notificare adresată Ambasadei Braziliei, pretinsele proprietare au arătat faptul că au redobândit proprietatea asupra imobilului din București, str. Praga nr. 11 și au solicitat încheierea unui contract de locațiune, cu respectarea

termenilor existenți în cadrul contractului de închiriere pe care ambasada îl avea cu R.A. „Locato”.

În perioada iunie 2000 – martie 2001 Ambasada Braziliei a plătit chirie numitelor Dumitrescu Valeria și Ionescu Eglantina Suzana.

Întrucât pe toată această perioadă, contractul de închiriere încheiat cu Ambasada Braziliei a fost în vigoare, regia a facturat chiria lunară acumulându-se debite restante ce nu pot fi recuperate, motiv pentru care se propune anularea acestora.

III. La data de 1 iulie 1993 s-a introdus în România TVA prin Ordonanța Guvernului nr. 3/1992. Prin adresa nr. 2461/20.08.1993, Ministerul Finanțelor a precizat ca R.A. „Locato” să nu calculeze TVA asupra sumelor reprezentând chiriile pentru spațiile destinate misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și reprezentanțelor internaționale interguvernamentale acreditate în România, inclusiv pentru reședința șefilor misiunilor diplomatice.

Urmare acestei comunicări, R.A. „Locato” nu a facturat TVA pentru aceste chiriile până la data de 31 august 1998.

Pentru perioada 1 iulie 1993 – 31 decembrie 1997 prin procesele verbale încheiate de organul de control al Direcției Generale a Finanțelor Publice a Municipiului București s-au stabilit în sarcina R.A. „Locato” obligații de plată reprezentând TVA aferent chiriilor pentru spațiile destinate misiunilor diplomatice.

Prin Deciziile nr. 104 și 105, pronunțate la data de 10 decembrie 2001 de către Curtea Supremă de Justiție s-au admis recursurile în anulare declarate de Procurorul General al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, R.A. „Locato” având câștig de cauză.

De la data de 1 septembrie 1998 până la 31 decembrie 1999 R.A. „Locato” a facturat chiriile cu TVA, urmare a hotărârii Consiliului de administrație al regiei, decizie care a generat proteste din partea ambasadelor, care au refuzat să achite aceste taxe, invocând prevederile Convenției de la Viena și principiul reciprocității.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 199/2002 s-a anulat obligația de plată de către misiunile diplomatice a TVA facturată.

Pentru perioada 1 ianuarie 1998 – 31 august 1998 R.A. „Locato” a facturat contravaloarea chiriei aplicând cota „0” de TVA în baza aceleiași adrese nr. 2461/1993 a Ministerului Finanțelor, situația fiind similară cu cea menționată în deciziile Curții Supreme de Justiție.

TVA nefacturată pentru spațiile ocupate de misiunile diplomatice, oficiile consulare și reprezentanțele interguvernamentale acreditate în România, în perioada 1 ianuarie 1998 – 31 august 1998, pentru care se solicită anularea obligației de colectare, nu are nici o influență asupra veniturilor bugetului de stat deoarece scutirea de TVA se realizează, fie prin facturarea fără TVA, fie prin facturarea cu TVA și restituirea acesteia ambasadelor la cerere.

Cu data de 1 septembrie 1999, Ministerul Afacerilor Externe a început să acorde aviz de reciprocitate pentru misiunile diplomatice, oficiile consulare și reprezentanțele interguvernamentale acreditate în România, R.A. „Locato” obținând certificate de cote „0” TVA pe măsură ce unele contracte erau negociate și semnate.

Au fost și situații în care lipsea certificatul de aplicare a cotelor „0” de TVA, ca urmare a semnării și transmiterii cu întârziere a contractelor de închiriere, dar asta nu înseamnă că pentru aceștia lipsea dreptul de a beneficia de reciprocitate.

În majoritatea cazurilor, avizele de reciprocitate și certificatele de scutire de TVA se obțin cu o întârziere de 1-2 luni față de data încheierii contractului de închiriere sau actului adițional, datorită faptului că misiunile diplomatice așteaptă acordul ministerului de resort din țara de origine.

Astfel, deși contractul de închiriere încheiat cu data de 1 ianuarie 2000 și certificatul de scutire de TVA s-a obținut în luna martie, facturarea chiriei pe lunile ianuarie și februarie s-a făcut fără TVA.

Aceeași procedură s-a aplicat și la actele adiționale, pe considerente că valabilitatea unui certificat deja obținut pentru un contract de închiriere se prelungește automat.

Această situație s-a creat în virtutea faptului că actele normative prevăd facturare fără TVA în baza certificatului de scutire valabil de la data de întâi a lunii următoare depunerii cererii pentru eliberare la Direcția Generală a Finanțelor Publice a Municipiului București, pe durata de valabilitate a contractului de închiriere.

TVA nefacturată pentru perioadele de la data încheierii contractelor de închiriere și până la data obținerii certificatului de scutire de TVA, pentru care se solicită anularea obligației de colectare, nu are nici o influență asupra veniturilor bugetului de stat.

În anul 2003, cu adresa nr. 263811/2003 R.A.-A.P.P.S. a solicitat precizări privind facturarea chiriilor cu sau fără TVA pe perioadele neacoperite de certificatul de scutire de TVA.

Ministerul Finanțelor Publice a răspuns că orice modificare a contractului de închiriere implică reanalizarea condițiilor prevăzute de lege și depunerea unei noi documentații pentru obținerea unui alt certificat, menționând că până la obținerea acestuia, chiriile se facturează cu TVA urmând ca misiunile diplomatice să-și recupereze TVA-ul prin modalitățile prevăzute de actele normative în vigoare.

În urma facturării chiriei cu TVA, misiunile diplomatice nu numai că nu au achitat această taxă, dar au transmis adrese la Ministerul Afacerilor Externe și la Regia Autonomă „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat”, cu refuzul plății, motivând că în bugetele ambasadelor nu este prevăzută plata acestei taxe aferentă chiriei și deci nu pot să o achite chiar dacă ulterior pot cere restituirea.

Ambasadele consideră că această problemă a fost deja rezolvată odată cu obținerea avizului de reciprocitate eliberat de Ministerul Afacerilor Externe și nu

achită TVA facturată „în mod abuziv, cu ignorarea principiului deplinei reciprocități stabilit între state și România”.

Cităm în continuare din adresele ambasadelor: „cum este posibil ca Ambasada și diplomații săi să fie legal scutiți de la plata TVA și totuși să li se pretindă TVA pentru o anumită perioadă de timp, pentru ca apoi din nou să nu mai plătească TVA”, sau „... ar trebui să considerăm situația apărută drept o încălcare unilaterală din partea R.A.-A.P.P.S., a contractului de închiriere inițial cu eventuala atragere de consecințe juridice, eventual și cu alte consecințe”.

Menționăm că la discuțiile avute cu câteva ambasade referitoare la facturarea cu TVA a chiriilor până la obținerea certificatului de scutire de TVA, reprezentanții misiunilor s-au exprimat că, în aceste condiții, vor rezilia contractele de închiriere încheiate.

O dată acest lucru realizat, va diminua semnificativ veniturile regiei și implicit a impozitelor cuvenite bugetului de stat, în special a impozitului pe profit.

TVA facturată în anul 2003 și achitat de către R.A.-A.P.P.S., pentru care se solicită anularea obligațiilor de plată a acestuia de către misiunile diplomatice, oficiile consulare și reprezentanțele interguvernamentale acreditate în România, de asemenea nu are influență asupra veniturilor bugetului de stat.

Față de cele prezentate mai sus, Parlamentul României a adoptat Legea pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 91/2003 privind stingerea unor obligații de plată ale misiunilor diplomatice, oficiilor consulare, reprezentanțelor organizațiilor internaționale acreditate în România și ale personalului acestora.